

✧ Texty na tento týden - Genesis 1 a 2

✧ Základní verš

„Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“ (Gn 1:1)

Kniha Genesis, a tím i celá Bible, začíná popisem Božích skutků při stvoření. To je velice důležité. Znamená to totiž, že stvořením začínají lidské i biblické dějiny, a také to, že příběh o stvoření, zaznamenaný v knize Genesis, má stejnou historickou věrohodnost jako ostatní události lidských a biblických dějin.

Dva záznamy o stvoření v Genesis 1 a 2 obsahují důležitá naučení o Bohu a lidstvu. Během našeho studia se tento týden soustředíme také na lepší porozumění hlubokému významu sedmého dne – soboty. Budeme uvažovat o tom, jak Bůh stvořil člověka z prachu ke svému obrazu. Bude nás zajímat smysl stromu poznání dobra a zla a jeho spojení se stromem života.

Nejdůležitější lekcí biblických příběhů o počátku je však naučení o milosti. Naše existence je výhradně aktem milosti. Bůh stvořil nebe a zemi v době, kdy lidé ještě neexistovali. Stejně jako naše stvoření, i naše vykoupení je darem od Boha. Hluboký smysl má i skutečnost, že oba pojmy – stvoření i vykoupení – se setkávají v přikázání o sobotě.

✧ Osnova lekce:

V první lekci se budeme zamýšlet nad poselstvím prvních dvou kapitol knihy Genesis, které hovoří o Bohu Stvořiteli a jeho úžasném díle. Smyslem tohoto studia nebude podrobně rozebírat každý verš textu, ale podívat se na něj z „ptačí perspektivy“, jako na celek, a pochopit, co nám říká o Bohu, stvořeném světě i o nás a našem úkolu na této zemi.

- Gn 1:1.2 - Stvořitel – velký i blízký Bůh (neděle)
- Gn 1:31; 2:1–3 - Stvoření – velmi dobrý dar lásky (pondělí)
- Gn 2:2.3 - Sobota – vrchol stvoření (úterý)
- Gn 1:26–29; 2:7 - Člověk – obraz dobrého Boha (středa)
- Gn 2:15–17.24 - Tři úkoly dané člověku (čtvrtek)

NE 27. března – BŮH STVOŘITEL

Gn 1:1-3 „¹Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. ²Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. ³I řekl Bůh: „Bud' světlo!“ A bylo světlo.“

Ž 100:1-3 „¹K díkyvdání. Hlahol Hospodinu, celá země! ²Radostně služ Hospodinu! Vstupte před jeho tvář s plesem! ³Vězte, Hospodin je Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe, jsme jeho lid, ovce, které pase.“

Gn 1:4-31 „⁴Viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy. ⁵Světlo nazval Bůh dnem a tmu nazval nocí. Byl večer a bylo jitro, den první. ⁶I řekl Bůh: „Bud' klenba uprostřed vod a odděluj vody od vod!“ ⁷Učinil klenbu a oddělil vody pod klenbou od vod nad klenbou. A stalo se tak. ⁸Klenbu nazval Bůh nebem. Byl večer a bylo jitro, den druhý. ⁹I řekl Bůh: „Nahromadte se vody pod nebem na jedno místo a ukaž se souš!“ A stalo se tak. ¹⁰Souš nazval Bůh zemí a nahromaděné vody nazval moří. Viděl, že to je dobré. ¹¹Bůh také řekl: „Zazelenej se země zelení: bylinami, které se rozmnožují semeny, a ovocným stromovým rozmanitého druhu, které na zemi ponese plody se semeny!“ A stalo se tak. ¹²Země vydala zeleň: rozmanité druhy bylin, které se rozmnožují semeny, a rozmanité druhy stromů, které nese plody se semeny. Bůh viděl, že to je dobré. ¹³Byl večer a bylo jitro, den třetí. ¹⁴I řekl Bůh: „Budte světla na nebeské klenbě, aby oddělovala den od noci! Budou na znamení časů, dnů a let. ¹⁵Ta světla ať jsou na nebeské klenbě, aby svítila nad zemí.“ A stalo se tak. ¹⁶Učinil tedy Bůh dvě veliká světla: větší světlo, aby vládlo ve dne, a menší světlo, aby vládlo v noci; učinil i hvězdy. ¹⁷Bůh je umístil na nebeskou klenbu, aby svítila nad zemí, ¹⁸aby vládla ve dne a v noci a oddělovala světlo od tmy. Viděl, že to je dobré. ¹⁹Byl večer a bylo jitro, den čtvrtý. ²⁰I řekl Bůh: „Hemžete se vody živočišnou havětí a létavci létejte nad zemí pod nebeskou klenbou!“ ²¹I stvořil Bůh veliké netvory a rozmanité druhy všelijakých hbitých živočichů, jimiž se zahemžily vody, stvořil i rozmanité druhy všelijakých okřídlených létavců. Viděl, že to je dobré. ²²A Bůh jim požehnal: „Plodte a množte se a naplňte vody v mořích. Létavci necht' se rozmnožit na zemi.“ ²³Byl večer a bylo jitro, den pátý.

²⁴I řekl Bůh: „Vydej země rozmanité druhy živočichů, dobytek, plazy a rozmanité druhy zemské zvěře!“ A stalo se tak.
²⁵Bůh učinil rozmanité druhy zemské zvěře a rozmanité druhy dobytka a rozmanité druhy všelijakých zeměplazů. Viděl, že to je dobré. ²⁶I řekl Bůh: „Učíme člověka, aby byl našim obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptačtvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. ²⁸A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptačtvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ ²⁹Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semeny. To budete mít za pokrm. ³⁰Veškeré zemské zvěři i všemu nebeskému ptačtvu a všemu, co se plazí po zemi, v čem je živá duše, dal jsem za pokrm veškerou zelenou bylinu.“ A stalo se tak.
³¹Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý.“

Gn 2:1-25 „¹Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy. ²Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. ³A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo. ⁴Toto je rodopis nebe a země, jak byly stvořeny. V den, kdy Hospodin Bůh učinil zemi a nebe, ⁵nebylo na zemi ještě žádné polní křovisko ani nevzcházela žádná polní bylina, neboť Hospodin Bůh nezavlažoval zemi deštěm, a nebylo člověka, který by zemi obdělával. ⁶Jen záplava vystupovala ze země a napájela celý zemský povrch. ⁷I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chrápní dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. ⁸A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil. ⁹Hospodin Bůh dal vyrůst ze země všemu stromoví žádoucím na pohled, s plody dobrými k jídlu, uprostřed zahrady pak stromu života a stromu poznání dobrého a zlého. ¹⁰Z Edenu vychází řeka, aby napájela zahradu. Odtud dál se rozděluje ve čtyři hlavní toky. ¹¹Jméno prvního je Píson; ten obtéká celou zemi Chavílu, v níž je zlato, ¹²a zlato té země je skvělé; je tam také vonná pryskyřice a kámen karneol. ¹³Jméno druhé řeky je Gíchón; ta obtéká celou zemi Kúš. ¹⁴Jméno třetí řeky je Chidekel; ta teče východně od Asyrie. Čtvrtá řeka je Eufrat. ¹⁵Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. ¹⁶A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. ¹⁷Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejz. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.“ ¹⁸I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“ ¹⁹Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptačtvu, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Každý živý tvor se měl jmenovat podle toho, jak jej nazve. ²⁰Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptačtvu i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná. ²¹I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. ²²A Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu. ²³Člověk zvolal: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženou se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“ ²⁴Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem. ²⁵Oba dva byli nazí, člověk i jeho žena, ale nestyděli se.“

Ž 95:1-6 „¹Pojďte, zaplesejme Hospodinu, oslavujme hlaholem skálu své spásy, ²vstupme před jeho tvář s díkyvzdáním, oslavujme ho hlaholem žalmů! ³Hospodin je velký Bůh, je velký Král nad všemi bohy. ⁴On má v svých rukou hlubiny země, temena hor patří jemu. ⁵Jeho je moře, on sám je učinil, souš vytvořily jeho ruce. ⁶Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil.“

Ž 139:13.14 „¹³Tys to byl, kdo utvořil mé ledví, v životě mé matky jsi mě utkal. ¹⁴Tobě vzdávám chválu za činy, jež budí bázeň: podivuhodně jsem utvořen, obdivuhodné jsou tvé skutky, toho jsem si plně vědom.“

Zj 14:7 „Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.““

Ž 2:11 „Služte Hospodinu s bázní a jásejte s chvěním.“

PO 28. března – STVOŘENÍ

Gn 1:31 „*Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. Byl večer a bylo jitro, den šestý.*“

Gn 2:1-3 „*Tak byla dokončena nebesa i země se všemi svými zástupy. 2Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. 3A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.*“

Gn 24:16 „*Byla to dívka velmi půvabného vzhledu, panna, muž ji dosud nepoznal. Sestoupila k pramenu, naplnila svůj džbán a vystoupila.*“

ÚT 29. března – SOBOTA

Gn 2:2.3 „²Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo.³ A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.“

Ex 20:8-11 ČSP „⁸Pamatuj na sobotní den, abys ho posvětil. ⁹Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci, ¹⁰ale sedmý den je sobota patřící Hospodinu, tvému Bohu. Nebudeš dělat žádnou práci ty ani tvůj syn ani tvá dcera, tvůj otrok ani tvá otrokyně, tvé zvíře ani tvůj přichozí, který je ve tvých branách, ¹¹protože šest dní Hospodin dělal nebesa a zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmý den odpočinul. Proto Hospodin požehnal sobotní den a posvětil ho.“

Ex 40:33 „Kolem příbytku a oltáře postavil nádvoří a do brány nádvoří pověsil závěs. Tak Mojžíš dokončil celé to dílo.“
1Kr 7:40.51 „⁴⁰ Chrást také udělal kotlíky, lopaty a kroupky. Tak dokončil Chrást veškerou práci, kterou dělal králi Šalomounovi pro Hospodinův dům.

⁵¹Tak byla ukončena všechna práce, kterou vykonal král Šalomoun pro Hospodinův dům. Šalomoun tam pak vnesl svaté dary svého otce Davida; stříbrné a zlaté i ostatní předměty uložil mezi poklady Hospodinova domu.“

Iz 65:17 „Hle, já stvořím nová nebesa a novou zemi. Věci minulé nebudou připomínány, nevstoupí na mysl.“

Zj 21:1 „A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.“

L 13:12-16 „¹²Když ji Ježíš spatřil, zavolał ji a řekl: „Ženo, jsi zproštěna své nemoci“ a vložil na ni ruce; ¹³ona se ihned vzpřímila a velebila Boha. ¹⁴Avšak představený synagógy, pobouřen tím, že Ježíš uzdravuje v sobotu, řekl zástupu: „Je šest dní, kdy se má pracovat; v těch tedy přicházejte, abyste byli uzdravováni, a ne v den sobotní.“ ¹⁵Na to Pán odpověděl: „Pokrytci! Neodvazuje každý z vás v sobotu vola nebo osla od žlabu a nevede ho napájet? ¹⁶A tato žena, dcera Abrahamova, kterou držel satan spoutanou po osmnáct let, neměla být vysvobozena z těchto pout v den sobotní?““

ST 30. března – STVOŘENÍ LIDSTVA

Gn 1:26-29 „²⁶I řekl Bůh: „Učinme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ ²⁷Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. ²⁸A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ ²⁹Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semeny. To budete mít za pokrm.“

Gn 2:7 „I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem.“

Gn 1:25 „Bůh učinil rozmanité druhy zemské zvíře i rozmanité druhy dobytka a rozmanité druhy všelijakých zeměplazů. Viděl, že to je dobré.“

Gn 2:7 ČSP „Hospodin Bůh vytvořil člověka z prachu ze země, a do jeho chřípí vdechl dech života; a člověk se stal živou duší.“

Gn 2:21.22 „²¹I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem.

²²A Hospodin Bůh utvořil z žeber, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu.“

ČT 31. března – ZODPOVĚDNOST ČLOVĚKA

Gn 2:15-17 „¹⁵Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. ¹⁶A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. ¹⁷Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.““

Gn 2:24 „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“

Gn 2:8 „A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě a postavil tam člověka, kterého vytvořil.“

Gn 2:22 „A Hospodin Bůh utvořil z žeber, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu.“

Mt 25:14-30 „¹⁴Bude tomu, jako když člověk, který se chystal na cestu, zavolał své služebníky a svěřil jim svůj majetek; ¹⁵jednomu dal pět hřiven, druhému dvě, třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval. ¹⁶Ten, který přijal pět hřiven, ihned se s nimi dal do podnikání a vyzískal jiných pět. ¹⁷Tak i ten, který měl dvě, získal jiné dvě. ¹⁸Ten, který přijal jednu, šel, vykopal jámu a ukryl peníze svého pána.

¹⁹Po dlouhé době se pán těch služebníků vrátil a začal účtovat. ²⁰Přistoupil ten, který přijal pět hřiven, přinesl jiných pět a řekl: „Pane, svěřil jsi mi pět hřiven; hle, jiných pět jsem jimi získal.“ ²¹Jeho pán mu odpověděl: „Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.“ ²²Přistoupil ten se dvěma hřivnami a řekl: „Pane, svěřil jsi mi dvě hřivny; hle, jiné dvě jsem získal.“ ²³Jeho pán mu odpověděl: „Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.“ ²⁴Přistoupil i ten, který přijal jednu hřivnu, a řekl: „Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk, sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal.“ ²⁵Bál jsem se, a proto jsem šel a ukryl svou hřivnu v zemi. Hle, zde máš, co ti patří.“ ²⁶Jeho pán mu odpověděl: „Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal.“ ²⁷Měl jsi tedy dát mé peníze peněžníkům, abych přišel a to, co mi patří, si vybral s úrokem.“ ²⁸Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven! ²⁹Neboť každému, kdo má, bude dáno a přidáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.“ ³⁰A toho neužitečného služebníka uvrhněte ven do temnot; tam bude plác a skřípění zubů.““

Gn 1:29 „Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semeny. To budete mít za pokrm.““

Mt 19:7-9 „⁷Namítanou mu: „Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek?“ ⁸Odpověď jim: „Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. Od počátku to však nebylo.“ ⁹Pravím vám, kdo propustí svou manželku z jiného důvodu než pro smilstvo a vezme si jinou, cizoloží.““

PÁ 1. dubna – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 14. kapitolu „Věda a Bible“ v knize Výchova (Ed 128–134; Vych 77–80).

„Kniha přírody i kniha Božího zjevení pocházejí od stejného autora, proto mezi nimi nemůže být nesoulad. Každá svým způsobem a svým jazykem svědčí o stejných velkých pravdách. Věda přichází se stále novými objevy, ale výsledky vědeckého bádání neukazují nic, co by, pokud to správně chápeme, odporovalo Božímu zjevení. Kniha přírody a psané Boží slovo se navzájem objasňují. Přivádějí nás blíže k Bohu tím, že nám přibližují zákony, které vytvořil a jejichž pomocí působí.“

Mylné závěry odvozené z jevů, které pozorujeme v přírodě, však některé lidi přivedly k přesvědčení, že mezi vědou a zjevením je rozpor. Ve snaze vyřešit tento problém se pak uchýlili k takovým výkladům Písma, které oslabují a ničí moc Božího slova. Poznatky geologie jsou podle nich v rozporu s doslovným výkladem Mojžíšova záznamu o stvoření. Domnívají se, že pro evoluci země z původního chaosu bylo třeba milionů let. Ve snaze přizpůsobit Bibli tomuto domnělému vědeckému poznatku pak považují dny stvoření za dlouhá, neurčitá období, která mohla trvat tisíce nebo miliony let.

Takový závěr je naprosto nepodložený. Zpráva o stvoření je v souladu s ostatními částmi Bible i s vědou.“ (Ed 128.129; Vych 77)

Otázky k rozhovoru

1. Proč by ovlivnilo kvalitu naší víry, kdybychom věřili, že příběhy o stvoření jsou jen legendami, mýty, které vznikly, aby nám zprostředkovaly duchovní naučení, ale bez historické reality? Co v biblickém textu naznačuje, že autor věděl, že příběh stvoření je stejně historický jako ostatní příběhy v knize Genesis? Jaké je Ježíšovo svědectví o historické pravdě těchto příběhů?

2. Co nás příběh Genesis učí o důležitosti péče o Zemi? Jak můžeme být dobrými správci naší planety, ale zároveň se vyhýbat nebezpečí, že budeme uctívat stvoření místo toho, abychom uctívali samotného Stvořitele? V čem spočívá pokušení uctívat stvoření?

Ř 1:25 „Vyměnili Boží pravdu za lež a klanějí se a slouží tvorstvu místo Stvořiteli – on budiž veleben na věky! Amen.“

3. Jak se navzdory tisíciletí dlouhému pustošivému vlivu hříchu neustále projevuje původní zázrak, krása a majestátnost „velmi dobrého“ stvoření? Co toto stvoření vypovídá o Boží dobrotě a moci?

Praktický závěr

Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.

Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?

Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

